

Algemene beschouwingen D66-Bernheze

Voorzitter, college, raadsleden, andere aanwezigen en kijkers thuis,

We zijn bijna halverwege de raadsperiode, mooi moment om te kijken wat we hebben gerealiseerd, en waar we nog een schepje bovenop moeten doen.

We hebben als gemeente een aantal jaren geleden drie zaken benoemd die voor ons heel belangrijk zijn. Op de eerste plaats stond wonen. We willen graag een gemeente zijn waar ook de jeugd kan wonen. Want de jeugd hebben we nodig om onze kernen naar de toekomst toe leefbaar en levendig te houden. Daarom spreken we ook al jaren over het bouwen van betaalbare woningen. We willen op een creatieve manier woningen bouwen die bereikbaar zijn voor iedereen. Grote huizen hebben we al genoeg. Vorige week werd bekend dat Bernheze echt in de top van Nederland staat met de hoogste huisprijzen. De gemiddelde woning hier kost meer dan een half miljoen. Onbetaalbaar dus voor een hele grote groep mensen, en dat toont direct de noodzaak om op een andere manier naar woningbouw te kijken.

Alternatieve of bijzondere woonvormen moeten er komen, dat roepen we allemaal al verschillende jaren. Maar tot op heden is er nog steeds geen beleid hiervoor. Volgens de verantwoordelijk wethouder is het weinig complex om beleid te maken voor onder andere tiny houses, containerwoningen, generatiewoningen, kangoeroewoningen of gesplitste woningen. Maar toch lukt het om de een of andere manier niet om dit beleidsplan aan de raad voor te leggen. We blijven dus maar hangen in het bouwen van de traditionele woningen, woningen met een te hoog prijskaartje voor velen, te grote huizen op te grote percelen voor alleenstaanden of starters.

Vraag aan het college: wanneer gaan we echt aan de slag met de alternatieve woonvormen en wanneer gaat de schop de grond in?

Een tweede speerpunt voor onze gemeente is toerisme en recreatie. We zijn trots op onze dorpen met een rijke historie en mooie gebouwen, rijk aan natuur en landschap en met een divers cultureel aanbod. Maar helaas gaat het budget voor recreatie en toerisme naar beneden. We hopen dat met de actualisatie van

de recreatievisie in 2024 hier weer meer aandacht voor komt. Maar de ervaring leert dat we aan alleen een visie nog niet veel hebben, en dat een uitvoeringsplan ook nog gekoppeld moet worden aan een budget. En met de niet zo rooskleurige meerjarenbegroting vrezen wij het ergste.

Derde punt is de landbouw. We spreken al jaren over de transitie in de landbouw en dat we dat als gemeente zoveel mogelijk willen faciliteren, maar we zien wel het budget voor kansrijke initiatieven in het buitengebied omlaag gaan.

Daarnaast is er al een tijd sprake van verandering van ons landschap. Mondjesmaat zien we initiatieven met natuur-inclusieve landbouw, en bloemrijke akkerranden. Maar die vallen in het niet bij de oprukkende tuinbouwpercelen. Containervelden en overkappingen van plastic maken het buitengebied niet mooier, en dragen zeker niet bij aan het versterken van de biodiversiteit.

Gelukkig gaan we nu wel de dorpskernen vergroenen, maar hadden we niet gewoon bij het vernieuwen van de centra hier niet zo grof in moeten snoeien? Mooie volwassen bomen moesten op diverse plaatsen het veld ruimen, en het zal lang duren voor de jonge aanplant dit kan compenseren.

Zoals bekend leveren bomen een positieve bijdrage aan de luchtkwaliteit. En dat is hier hard nodig. Want volgens cijfers van het TNO is de lucht in onze gemeente maar liefst 12 weken per jaar te zwaar vervuild. We behoren daarmee tot de top van Nederland, in negatieve zin welteverstaan.

D66-Bernheze is van mening dat we nog te weinig doen om de luchtkwaliteit te verbeteren. We weten ook dat we geen invloed hebben op een groot deel van de vervuiling, maar vinden wel dat we als gemeente het maximale moeten doen. We zullen hiervoor een motie indienen zodat we volgend jaar hopelijk duidelijkere initiatieven op dit gebied in de begroting terugvinden.

Verder willen we ook nog graag aandacht vragen voor kunst en cultuur. We zien veel bezuinigingen in deze sectoren. Als reden daarvoor wordt gegeven dat we voor kunst en cultuur geen wettelijke verplichtingen hebben en dat het veel ambtelijke capaciteit kost. Het project kunst in nieuwe wijken wordt geschrapt omdat we dat de afgelopen jaren toch al hebben laten verslonzen, en we stoppen ook maar met de cultuureducatieprijzen.

Basisschoolleerlingen komen nog wel in aanraking met cultuur via de combinatiefunctionaris en de Muzelinck, aldus het college. Los van het feit dat de Muzelinck niet alle scholen van onze gemeente bedient, moet kunst en cultuur

voor iedereen op een laagdrempelige wijze toegankelijk zijn. Zo schrijven we namelijk dat op in het bestuursprogramma en ook in de begroting, maar we voegen niet de daad bij het woord. Naast de al eerder genoemde geschrapte projecten wordt er ook gekort op de professionele organisaties door het niet indexeren van de subsidies. Door middel van nog te voeren gesprekken met deze organisaties hopen we dan maar dat dit geen negatieve consequenties voor de jeugd heeft.

Maar niet alleen de professionele organisaties worden geraakt. Ook verenigingen kregen bericht dat als de begroting wordt aangenomen er in 2024 geen indexering zal plaatsvinden van de subsidie. Dat zal dus consequenties hebben voor de begrotingen van deze verenigingen en dus ook voor de leden en de jeugdleden.

Vraag aan het college: Voor welke verenigingen geldt het niet doorvoeren van de indexatie van subsidies?

Mede afhankelijk van de beantwoording van deze vraag zullen wij met een amendement komen over de bezuinigingen op kunst en cultuur.

Tot slot de voorgestelde bezuiniging op het raadsbudget. D66-Bernheze is daar geen voorstander van. Het merendeel van het budget ligt wettelijk vast, en daarnaast hebben we de afgelopen jaren niet zonder reden geïnvesteerd in de ondersteuning van de raad. Wij zijn van mening dat een bezuiniging op dit budget dan ook onverantwoord is. We hebben begrepen dat er al een amendement voor het schrappen van deze bezuiniging in de maak is en kunnen dat op voorhand al van harte steunen.

De gemeenteraad heeft een belangrijke controlerende en kaderstellende taak. Die willen we graag zo goed mogelijk uitvoeren, maar dat gaat niet vanzelf. Omdat de meesten van ons gewoon een volledige baan hebben naast het raadslidmaatschap is ondersteuning noodzakelijk. Zodat we samen met alle partijen van Bernheze een nog fijnere plek maken om te wonen, werken en recreëren.

Bedankt voor uw aandacht.
